

[Ebba Strange.]

at dette lille område skal vi altså spare på, når vi i øvrigt ser, hvordan banker og benzintanke og forsikringsselskaber kan bygge det ene palads efter det andet og oprette dem sådan på hjørnerne lige ved siden af hinanden. Vores biler skal vi pleje, vores penge skal vi pleje. Hvad med vores børn? Men det er altså den måde, man har valgt at indrette sig på i Danmark, og det er jo kun beklageligt for os, der godt kunne tænke os landet indrettet på en anden måde. Vi skal altså prøve at slås imod det her, så godt vi nu formår, og det er vanskeligt med den politiske sammensætning, dette ting har i øjeblikket.

Jeg må konstatere, at socialministeren ikke mener, det pædagogiske niveau i institutionerne bliver forringet, når personalet ikke mere har tid til at tale med forældrene, ikke mere har tid til at ringe og aftale med taleinstituttet, ikke mere har tid til at kontakte familievejlederne om de børn, de måtte have fælles, ikke mere har tid til at gøre alle de ting, som jeg ved fra fantastisk mange forældre, fra fantastisk mange forældremøder rundt omkring i børnehaver og vuggestuer, at det har betydet en kolossal stor støtte for familieopdragelsen — ikke for at tage børnene fra hjemmene, men for en støtte til familieopdragelsen — at pædagogerne har kunnet påtage sig. Hvor dygtige de er til det, fru Gerda Møller, er naturligvis forskelligt, det afhænger ikke kun af uddannelse, men også af erfaring. Men hvis man lukker dem helt ude fra den side af arbejdet, så er det givet, at den pædagogiske standard bliver forringet, og at de heller ikke bliver så dygtige til det, som de godt kunne være. Selvfølgelig skal de ikke være familievejledere og tage sig af vanskelige familieproblemer; det er der ingen der har sagt. (*Gerda Møller (KF)*: Jo!). Jeg har i hvert fald ikke sagt det.

Så er Sverige blevet nævnt, og det kan jeg altså ikke lade være med lige at tage op, fordi det er jo ikke tilfældigt, at Danmark har det største antal daginstitutioner pr. barn, når vi sammenligner det på skandinavisk plan. Det er simpelt hen ikke, fordi man på et tidligere tidspunkt i Danmark har indset børnenes behov for daginstitutioner, men fordi vi i de sidste 30-40 år har haft en væsentlig højere procentdel af udearbej-

dende kvinder i Danmark, end man har haft i Sverige og Norge. Derfor har man udbygget daginstitutionerne og ikke af nogen som helst andre grunde. Det skyldes vores erhvervsstruktur og vores geografiske struktur. Det har ikke noget med pædagogik at gøre. Sverige begyndte senere at udbygge. Svenskerne rejste til Danmark for at se, hvordan vi tilrettelagde det pædagogiske arbejde. Svenskerne lærte noget af os, men der var også ting, de syntes vi havde gjort for dårligt. Da svenskerne derfor skulle udbygge deres institutionsområde, så valgte de at give hvert barn en ekstra kvadratmeter plads at være på, da vi nemlig alle dage har bygget for små og for skræbete institutioner, hvor børnene dårligt kan være 20 børn sammen på samme tid. Derfor har et af vores mål altid været at få nedsat børnetallet til 15 i grupperne; det har man nemlig også i Sverige. Man har et børnetal på 15 børn i hver gruppe for børn mellem 3 og 6 år, helt ned til 8 børn i grupperne, når man går under 2 års alderen. Samtidig har man 4 m² plads til hvert barn, hvor vi i Danmark har 2 m² til hvert barn.

Dette rammer ind i noget, hvor vi også blander debatten sammen i dag, nemlig med det kvalitative og det kvantitative i dette spørgsmål. Der er sket en opbremsning i udbygningen af daginstitutionerne efter konjunkturfaldet på erhvervslivets område. Det har hr. Wilhjelm været ret meget inde på i sine økonomiske overvejelser. Derved sparer landet en masse penge på dette område, men samtidig vil vi altså forringe det kvalitative, for det er nemlig det, vi gør; og kvalitativt kan vi ikke hamle op med hverken svenskerne eller nordmændene mere. Det er ikke ret længe siden, jeg har diskuteret disse ting med svenske og norske børnehavepædagoger, og de er forbløffede, de er forfærdede over, at man i et land som Danmark, som de ellers troede man kunne lære noget af, foretager nedskæringer på et så vitalt familiepolitisk område som daginstitutionerne og et så vitalt kvindepolitisk område som daginstitutionerne, at man gør det året efter, at vi har haft kvindeår, eller i samme år, som man har haft kvindeår.

Forsvarligt eller ikke forsvarligt, det er også blevet sagt. Hvad er det, vi ønsker? Jeg nævnede også i mit første indlæg spørgsmålet om standarden på daginstitutionerne.